

Liikenne- ja viestintäministeriö

VN/7835/2019

Ylöjärven kaupungin lausunto luonnoksesta valtakunnalliseksi liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi vuosille 2021-2032 sekä sen vaikutusten arvioinnista

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma vuosille 2021-2032 on strateginen suunnitelma liikennejärjestelmän kehittämisestä. Suunnitelma on nyt valmisteltu ensimmäistä kertaa liikenne- ja viestintäministeriön johdolla ja parlamentaarisessa ohjauksessa. Suunnitelmassa käsitellään kaikki liikennemuodot, henkilö- ja tavaraliikenne, liikenneverkot, palvelut ja liikennejärjestelmän tukitoimet. Ylöjärven kaupunki pitää valtakunnallista pitkän tähtäimen liikennejärjestelmäsuunnittelua hyvänä kehityssuuntana kohti ennakoitavuutta ja pitkäjänteisyyttä liikennemuotojen ja -verkkojen kehittämisessä ja yhdistämisessä.

Ylöjärven kaupunki yhtyy lausunnossaan Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän erikseen antamaan lausuntoon, joka on hyväksytty seudun kuntajohtajakokouksessa 12.2.2021. Lisäksi Ylöjärven kaupunki on nostanut alla esiin kuntakohtaisia huomioita tie- ja rataverkon osalta.

Ylöjärven kaupungin omat huomiot suunnitelmasta

Tieverkko. Liikennejärjestelmän suunnitelmaluonnoksessa todetaan, että maantieverkon kehittämisessä rahoitusta kohdistetaan elinkeinoelämän toimintaedellytysten, työmatkaliikenteen tarpeiden sekä liikenneturvallisuuden parantamiseen. Rahoitusta kohdistetaan pääväylien merkittävimpiin kohteisiin ja palvelutason parantamiseen pistemäisissä kohteissa ympäri Suomen. Ylöjärven kaupunki haluaa lausunnossaan nostaa esiin valtatie 3:n kehittämistarpeen välillä Ylöjärven Elovainio–Hämeenkyrö.

Valtatie 3 on yksi maan tärkeimmistä ja vilkkaimmista päätieyhteyksistä. Ylöjärven ja Hämeenkyrön välinen osuus on osa Helsingistä Vaasaan ulottuvaa yhteysväliä, joka kytkee toisiinsa neljä maakuntakeskusta ja lisäksi useita merkittäviä asutus- ja elinkeinokeskittymiä. Ylöjärven ja Hämeenkyrön välillä valtatie 3 ei vastaa valtakunnalliselle pääväylälle asetettuja sujuvuus- ja turvallisuusvaatimuksia, ja se on selvästi muita valtateitä vaarallisempi. Sen sujuvuutta heikentävät erityisesti maankäyttöliittymien runsaus ja tavoitetasoa 100 km/h alhaisemmat nopeusrajoitukset.

Tiejakso rajautuu Ylöjärvellä vuonna 2008 valmistuneeseen Tampereen läntiseen kehätiehen, ja länsipäässä se liittyy Hämeenkyrön ohikulkutiehen, jonka

22.2.2021

rakennustyöt ovat käynnistyneet syksyllä 2020. Hämeenkyrönväylän valmistuttua välin Ylöjärvi–Hämeenkyrö puutteet tavoitetaan verrattuna korostuvat entisestään.

Pirkanmaan ELY-keskus käynnisti yleissuunnitelman laatimisen valtatie 3 parantamisesta Hämeenkyrön ja Ylöjärven välillä vuonna 2013 ja yleissuunnitelma valmistui vuonna 2014. Liikenne- ja viestintävirasto on hyväksynyt yleissuunnitelman 17.6.2020 päätöksellään TRAFICOM/25592/05.03.160.00/2019.

Yleissuunnittelun lähtökohtana ovat olleet Tiehallinnon vuonna 2008 keskeisille päätteille määrittelemät tavoitteet. Tavoitteiden mukaisesti valtatie 3 on vuonna 2030 Ylöjärveltä Hämeenkyrön pohjoispuolelle saakka 2+2 -kaistainen valtatie. Jotta tähän ajalliseen tavoitteeseen päästäisiin, tulee hankkeen suunnittelua jatkaa, varmistaa valtion rahoitusosuus ja nostaa hanke liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpidekokonaisuuteen.

Yksityistieavustukset. Yksityistiet muodostavat pituudeltaan, noin 360 000 kilometriä, Suomen suurimman tieliikenneväylien ryhmän. Valtio ja kunnat avustavat yksityisteitä rakentamisessa ja kunnossapidossa sillä edellytyksellä, että tiellä on tiekunta. Valtakunnallisen liikennejärjestelmän suunnitelmaluonnoksessa todetaan, että valtio nostaa yksityisteiden tienpitoon vuosittain myönnettävien valtionavustusten määrärahatason 25 miljoonaan euroon vuodessa vuosille 2023-2032. Lisäksi valtio korottaa yksityistieavustusten avustusprosenttia. Vuosina 2021-2022 valtion avustus yksityisteiden hoitoon ja kunnossapitoon on ollut 13 miljoonaa euroa vuodessa. Ylöjärven kaupunki toteaa lausuntonaan, että valtion yksityistieavustusten määrärahatason huomattava nostaminen on positiivinen toimenpide, joka edistää erityisesti kylien ja haja-asutusalueiden saavutettavuutta.

Rataverkko. Rataverkon osalta keskeisimmiksi tulevaisuuden haasteiksi on liikenneverkon strategisessa tilannekuvassa tunnistettu rataverkon korjausvelasta huolehtiminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä rataverkon välityskyvyn turvaaminen raideliikenteen kysynnän kasvaessa ja nopeampien junayhteyksien tarjoaminen maakuntakeskusten välillä. Valtakunnallisen liikennejärjestelmän suunnitelmaluonnoksessa ei ole kuitenkaan osoitettu parantamis- tai kehittämistoimia rataosuudelle Tampere-Seinäjoki, joka yhdistää kaksi maakuntakeskusta, ja joka on nykykapasiteetiltaan riittämätön kehittämistarpeisiin nähden. Lisäraide tällä rataosuudella mahdollistaisi lähijunaliikenteen Tampere-Lielähti-Ylöjärvi-välillä sekä kaukojunaliikenteen uuden henkilöaseman kehittämisen Ylöjärven keskusta-alueelle, jossa nykyisellään toimii raakapuun lastausasema. Raakapuuterminaalin sijainti Ylöjärven kuntakeskuksessa on epätarkoituksenmukainen ja vaarallinen eikä mahdollista tehokasta raakapuun lastaus- ja kuljetustoimintaa (Väyläviraston julkaisu 22/2020).

Valtakunnallisen liikennejärjestelmän suunnitelmaluonnoksessa todetaan, että asemanseutujen ja ratapihojen toimivuutta mukaan lukien raakapuun

22.2.2021

kuormauspaikat kehitetään muun muassa henkilöliikenteen ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamiseksi. Ylöjärven kaupunki toteaa lausuntonaan, että pääradan parantaminen ja kehittäminen Tampereelta pohjoiseen on välttämätöntä sekä henkilö- että tavaraliikenteen osalta. Samalla tulee varmistaa valtion rahoitusosuuksien riittävä taso. Ylöjärven raakapuuterminaalien siirtoa pois kuntakeskuksesta tulee edistää valtion, maakunnan liiton ja kaupungin yhteistyönä.

